

Мәдени құндылықтарды заңсыз әкелуге, әкетуге және оларға меншік құқығын беруге тыйым салу мен олардың алдын алуға бағытталған шаралар туралы конвенцияны ратификациялау туралы

Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 507-IV Заңы.

1970 жылғы 14 қарашада Парижде қабылданған Мәдени құндылықтарды заңсыз әкелуге, әкетуге және оларға меншік құқығын беруге тыйым салу мен олардың алдын алуға бағытталған шаралар туралы конвенция ратификациялансын

Қазақстан Республикасының

Президенті

Н. НАЗАРБАЕВ

Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымы

**МӘДЕНИ ҚҰНДЫЛЫҚТАРДЫ ЗАҢСЫЗ ӘКЕЛУГЕ, ӘКЕТУГЕ ЖӘНЕ
ОЛАРҒА
МЕНШІК ҚҰҚЫҒЫН БЕРУГЕ ТЫЙЫМ САЛУ МЕН ОЛАРДЫҢ АЛДЫН
АЛУҒА
БАҒЫТТАЛҒАН ШАРАЛАР ТУРАЛЫ КОНВЕНЦИЯ**

Бас конференцияның он алтыншы сессиясында қабылданған

Париж, 1970 жылғы 14 қараша

Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас конференциясы 1970 жылғы 12 қазан - 14 қараша аралығында Парижде өзінің он алтыншы сессиясына жиналып,

Бас конференцияның он төртінші сессиясында (1966 ж.) қабылданған Мәдениет саласындағы халықаралық ынтымақтастық қағидаттары декларациясы ережелерінің маңыздылығын еске сала отырып,

білім, ғылым және мәдениет мақсаттары үшін елдер арасында мәдени құндылықтар алмасу адамзат өркениеті туралы білімді кеңейтеді, барлық халықтардың мәдени өмірін байытады және елдер арасында өзара сыйластық пен түсіністікті туындатады деп есептей отырып,

мәдени құндылықтар халықтар өркениеті мен мәдениетінің негізгі элементтерінің бірі болып табылады және олар шығу төркіні, тарихы мен қоршаған ортасы нақты белгілі болған жағдайда ғана өзінің шынайы құндылығына ие болады деп есептей отырып,

әрбір мемлекет өз аумағындағы мәдени құндылықтардан тұратын игілікті ұрлау, жасырын қазу мен заңсыз әкету қауіптерінен қорғауға міндетті деп есептей отырып,

осы қауіптердің алдын алу үшін әр мемлекет өзінің мәдени игілігіне де, сондай-ақ барлық халықтардың мәдени игілігіне де қатысты моральдық міндеттемелерін одан сайын терең сезіне түсуі керек деп есептей отырып,

мәдениет мекемелері болып табылатын мұражайлар, кітапханалар мен мұрағаттар өз коллекцияларын жалпыға танылған моральдық қағидаттардың негізінде құрудың камын ойластыруға тиіс деп есептей отырып,

мәдени құндылықтарды заңсыз әкелу, әкету және оларға меншік құқығын беру ЮНЕСКО жәрдемдесуге міндетті халықтар арасындағы өзара түсіністікке, атап айтқанда, мүдделі мемлекеттерге тиісті халықаралық конвенцияларды ұсыну арқылы нұқсан келтіреді деп есептей отырып,

тиімді болуы үшін мәдени игілікті қорғау ұлттық деңгейде де, сондай-ақ халықаралық ауқымда да ұйымдастырылуға тиіс және мемлекеттер арасында тығыз ынтымақтастықты талап етеді деп есептей отырып,

1964 жылы ЮНЕСКО-ның Бас конференциясы осы мәселе бойынша ұсыным қабылдағанын назарға ала отырып,

мәдени құндылықтарды заңсыз әкелуге, әкетуге және оларға меншік құқығын беруге тыйым салу мен олардың алдын алуға бағытталған шараларға қатысты жаңа ұсыныстарды ала отырып (сессияның күн тәртібінің 19-тармағы),

өзінің он бесінші сессиясында осы мәселе халықаралық конвенцияның мәні болып табылады деп шеше отырып, 1970 жылғы он төртінші қарашада осы Конвенцияны қабылдады.

1-бап

Осы Конвенцияның мақсаттары үшін әрбір мемлекет археология, тарихқа дейінгі кезең, тарих, әдебиет, өнер және ғылым үшін маңызы бар деп қарайтын діни немесе зайырлы сипаттағы құндылықтар мәдени құндылықтар болып саналады және сол құндылықтар төменде санамаланатын санаттарға жатады:

(а) сирек коллекциялар және флора мен фаунаның, минералогияның, анатомияның үлгілері және палеонтология үшін қызығушылық тудыратын заттар;

(b) ғылым мен техниканың тарихын, соғыстар мен қоғамдардың, сондай-ақ ұлт қайраткерлерінің, ойшылдардың, ғалымдар мен әртістердің өміріне және ірі ұлттық оқиғаларға байланысты тарихты қоса алғанда, тарихқа қатысты құндылықтар;

(с) археологиялық олжалар (кәдімгі және құпиялы олжаны қоса алғанда) мен археологиялық жаңалықтар;

(d) бөлшектелген көркем және тарихи ескерткіштер мен археологиялық орындардың құрамдас бөліктері;

(е) жазулар, нақышталған монеталар және мөрлер сияқты жасалғанына 100 жылдан асқан көне заттар;

(f) этнологиялық материалдар;

(g) мынадай:

(i) кез келген негізде және кез келген материалдардан тұтастай қолдан жасалған полотнолар, көркемсуреттер мен суреттер (қолмен безендірілген сызбалар мен өнеркәсіп бұйымдарын қоспағанда);

(ii) кез келген материалдардан жасалған мүсін өнерінің бірегей туындылары;

(iii) бірегей гравюралар, эстамптар мен литографиялар;

(iv) кез келген материалдардан жасалған бірегей көркем топтамалар мен монтаждар сияқты көркем құндылықтар;

(h) сирек қолжазбалар мен инкунабулалар, көне кітаптар, ерекше қызығушылық тудыратын (тарихи, көркем, ғылыми, әдеби және т.б.), құжаттар мен басылымдар, жеке немесе коллекцияларда;

(i) пошта маркалары, салық және соған ұқсас маркалар, жеке немесе коллекцияларда;

(j) фоно-, фото- және киномұрағаттарды қоса алғанда, мұрағаттар;

(k) жасалғанына 100 жылдан асқан жиһаз бен көне музыка аспаптары.

2-бап

1. Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер, мәдени құндылықтарды заңсыз әкелу, әкету және оларға меншік құқығын беру осы құндылықтар шығарылған елдердің мәдени мұрасының жұтаңдануының басты себептерінің бірі болып табылады және халықаралық ынтымақтастық өздеріне тиесілі мәдени құндылықтарды осыған байланысты барлық қауіптерден қорғауды қамтамасыз етудің неғұрлым пәрменді құралы болып табылатынын мойындайды.

2. Осы мақсатта қатысушы мемлекеттер оның себептерін түбірімен жою, оның жүзеге асуын тоқтату және қажетті өтеу жүргізуге көмектесу арқылы өздерінің билігіндегі құралдармен осындай практикаға қарсы іс-қимыл жасауға міндеттенеді.

3-бап

Осы Конвенцияға сәйкес қатысушы мемлекеттер қабылдаған қағидаларды бұза отырып жасалған мәдени құндылықтарды әкелу, әкету және оларға меншік құқығын беру заңсыз болып есептеледі.

4-бап

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер осы Конвенцияның мақсаттарына сәйкес әрбір мемлекеттің мәдени мұрасы төменде санамаланған құндылықтардың санаттарын қамтитынын мойындайды:

(a) осы мемлекеттің азаматтары болып табылатын жеке адамдар немесе адамдар ұжымдары жасаған мәдени құндылықтар және осы мемлекет үшін ерекше маңызы бар және осы мемлекеттің аумағында шетелдік азаматтар немесе осы мемлекеттің аумағында тұратын азаматтығы жоқ адамдар жасаған мәдени құндылықтар;

(b) ұлттық аумақтан табылған мәдени құндылықтар;

(c) осы құндылықтар шыққан елдің құзыретті биліктерінің келісімімен археологиялық, этнологиялық және жаратылыстану-ғылыми экспедициялар тапқан мәдени құндылықтар;

(d) ерікті айырбастар нәтижесінде алынған мәдени құндылықтар;

(e) тарту ретінде алынған немесе осы құндылықтар шыққан елдің құзыретті биліктерінің келісімімен заңды түрде сатып алынған мәдени құндылықтар.

5-бап

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер өздерінің мәдени құндылықтарын заңсыз әкелуден, әкетуден және меншік құқығын беруден қорғауды қамтамасыз ету мақсатында, егер мұндай қызметтер әлі құрылмаса, әр елдің жағдайын ескере отырып, өз аумағында төменде санамаланған функцияларды тиімді түрде жүзеге асыру үшін қажетті сандағы білікті персонал құрамымен қамтамасыз етілген, мәдени мұраны қорғайтын бір немесе бірнеше ұлттық қызметтер құруға міндеттенеді:

(a) мәдени мұраны қорғауды, атап айтқанда заңсыз әкелудің, әкету мен маңызды мәдени құндылықтарға меншік құқығын берудің жолын кесуді қамтамасыз ететін заңнамалық және регламенттейтін мәтіндердің жобаларын әзірлеуге жәрдемдесу;

(b) ұлттық қорғау тізілімі базасында әкетілуі ұлттық мәдени мұраның айтарлықтай жұтандануын білдіретін мемлекеттік және жеке маңызды мәдени құндылықтар тізбесін жасау және жаңарту;

(c) мәдени құндылықтарды сақтау және танымал ету үшін қажетті ғылыми және техникалық мекемелерді (мұражайлар, кітапханалар, мұрағаттар, зертханалар, шеберханалар және т.б.) дамытуға немесе құруға жәрдемдесу;

(d) археологиялық қазба жұмыстарын бақылауды ұйымдастыру, белгілі бір мәдени құндылықтардың "in situ" (өз орнында) сақталуын қамтамасыз ету және болашақ археологиялық қазба жұмыстары үшін қалдырылатын кейбір аудандарды қорғау;

(e) мүдделі тұлғалар (сақтаушылар, коллекционерлер, антикварлар және т.б.) үшін осы Конвенцияда тұжырымдалған этикалық қағидаттарға жауап беретін қағидаларды белгілеу және осы қағидалардың сақталуын қадағалау;

(f) барлық мемлекеттердің мәдени игілігін құрметтеу сезімін ояту мен оны нығайту және осы Конвенцияның ережелерін танымал ету мақсатында тәрбиелік қызметті жүзеге асыру;

(g) мәдени құндылықтың жоғалуының кез келген жағдайына тиісті жариялылық беруді қадағалау.

6-бап

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер:

(a) экспорттаушы мемлекет бір немесе бірнеше мәдени құндылықтарды әкетуге рұқсат бергенін куәландыратын тиісті куәлік жасауға міндеттенеді. Бұл куәлік қолданыстағы қағидаларға сәйкес әкетілетін бір немесе бірнеше мәдени құндылықтарға қоса берілуге тиіс;

(b) жоғарыда аталған куәлік қоса берілмеген мәдени құндылықтарды өз аумағынан әкетуге тыйым салуға;

(c) осы тыйым салуды жұртшылықтың және, атап айтқанда, мәдени құндылықтарды әкете немесе әкеле алатын адамдардың назарына тиісті түрде жеткізуге міндеттенеді.

7-бап

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер:

(a) осы Конвенция күшіне енгеннен кейін Конвенцияға қатысушы басқа мемлекеттен шыққан, заңсыз әкетілген мәдени құндылықтарды өз аумақтарына орналасқан мұражайлар мен басқа да ұқсас ұйымдардың сатып алуын болдырмауға бағытталған ұлттық заңнамаға сәйкес барлық қажетті шараларды қабылдауға міндетті. Мүмкіндік болған барлық жағдайда бұл мәдени құндылық шығатын және осы Конвенцияның қатысушысы болып табылатын мемлекетті осы Конвенция екі мемлекетте де күшіне енгеннен кейін бұл мемлекеттен заңсыз әкетілген осындай мәдени құндылықты қайтару ұсынысы туралы хабардар етуге;

(b) (i) осы Конвенция мүдделі мемлекеттерде күшіне енгеннен кейін осы Конвенцияға қатысушы басқа мемлекеттің мұражайынан немесе діни немесе зайырлы тарихи ескерткішінен немесе ұқсас осындай мекемеден ұрланған мәдени құндылықтарды, мұндай құндылықтың осы мекемеге тиесілі заттардың тізімдемесінде болуы шартымен әкелуге тыйым салуға;

(ii) қатысушы мемлекеттің талап етуі бойынша, алайда, өтініш жасаушы мемлекет адал сатып алушыға немесе осы құндылыққа заңды құқығы бар адамға әділ өтемақы төлеуі шартымен осы Конвенция мүдделі екі мемлекетте де күшіне енгеннен кейін әкелінген кез келген ұқсас мәдени құндылықты табу және қайтару үшін тиісті қадамдар жасауға міндеттенеді. Іздестіруге немесе қайтаруға қатысты өтініштер дипломатиялық арналар арқылы жіберіледі. Талап етуші тарап іздестіруге және қайтаруға қатысты талап ету құқығын белгілеу үшін қажет құжаттама мен басқа да айғақтарды өз есебінен ұсынады. Осы бапқа сәйкес қайтарылатын мәдени құндылықтарға тараптар ешқандай кедендік алымдар немесе басқа да алымдар салмайды. Аталған бір немесе бірнеше

мәдени құндылықтарды қайтаруға байланысты барлық шығыстарды талап етуші тарап көтереді.

8-бап

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер, жоғарыда, 6 (b) және 7 (b) баптарда көзделген тыйым салуларды бұзғаны үшін жауапты барлық адамдарды қылмыстық немесе әкімшілік жазаға тартуға міндеттенеді.

9-бап

Мәдени мұрасы археологиялық немесе этнологиялық материалдары ұрлау қаупіне ұшырайтын осы Конвенцияға қатысушы кез келген мемлекет осыған қатысы бар басқа қатысушы мемлекеттерге жүгіне алады. Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер мұндай жағдайларда тиісті нақты мәдени құндылықтарды әкетуді, әкелуді және олардың халықаралық саудасын бақылауды қоса алғанда, қажетті нақты шараларды айқындау мен жүзеге асыру жөніндегі келісілген халықаралық іс-қимылдарға қатысуға міндеттенеді. Келісімге дейін әрбір мүдделі мемлекет өтініш жасаған мемлекеттің мәдени мұрасына орны толмас нұқсан келтіруді болдырмауға бағытталған ықтимал шекте алдын алу шараларын қабылдайды.

10-бап

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер:

(a) осы Конвенцияға қатысушы кез келген мемлекеттен заңсыз әкетілген мәдени құндылықтарды тасымалдауды білім, ақпарат және қырағылық арқылы шектеуге және әрбір елдің жағдайына қарай қылмыстық санкциялармен қорқыту арқылы антикварлардың міндетіне, әрбір мәдени құндылықтың шығу төркіні, жеткізушінің аты-жөні мен мекенжайы, әрбір сатылған заттың сипаты мен құны көрсетілетін тізілім жүргізуді енгізуге, сондай-ақ мәдени құндылықтарды сатып алушыларды осы құндылықтарды әкетуге тыйым салынуы мүмкін екені туралы хабардар етуге;

(b) ағарту құралдарының көмегімен қоғамдық пікір алдында мәдени құндылықтардың маңызы және мәдени мұраға ұрлық, жасырын қазу жұмыстары мен заңсыз әкету төндіретін қауіп туралы түсінік қалыптастыруға және оны дамытуға ұмтылуға міндеттенеді.

11-бап

Елді шетелдік держава оккупациялауының тікелей немесе жанама нәтижесі болып табылатын мәдени құндылықтарды мәжбүрлеп әкету және оларға меншік құқығын беру де заңсыз болып есептеледі.

12-бап

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер сыртқы қатынастарын жүргізуге жауапты болатын аумақтардағы мәдени игілікті құрметтейді және өздерінің аумақтарында мәдени құндылықтарды заңсыз әкелуге, әкетуге және оларға меншік құқығын беруге тыйым салу мен олардың алдын алу үшін тиісті шаралар қабылдайды.

13-бап

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер әрбір мемлекеттің заңнамасына сәйкес бұдан басқа:

(а) осы құндылықтарды заңсыз әкелуге немесе әкетуге ықпал ететін мәдени құндылықтарға меншік құқығын берудің барлық тиісті құралдар арқылы алдын алуға;

(б) заңсыз әкетілген мәдени құндылықтарды заңды меншік иелеріне мүмкіндігінше неғұрлым тез қайтару мақсатында өздерінің құзыретті қызметтерінің ынтымақтасуы үшін шаралар қабылдауға;

(с) заңды меншік иесінің тарапынан немесе соның атынан жоғалған немесе ұрланған мәдени құндылықтарды қайтаруға бағытталған талап қоюға рұқсат беруге;

(д) бұдан басқа, осы Конвенцияға қатысушы әрбір мемлекеттің, осыған байланысты әкетілмеуге тиісті кейбір мәдени құндылықтарды иеліктен шығарылмайды деп жіктеуге және жариялауға ажырамас құқығын тануға және егер мұндай мәдени құндылықтар бұрын әкетілген жағдайда, оларды мүдделі мемлекеттерге қайтаруға жәрдемдесуге міндеттенеді.

14-бап

Заңсыз әкетуді болғызбау және осы Конвенцияны жүзеге асыруға байланысты міндеттемелерді орындау үшін Конвенцияға қатысушы әрбір мемлекет өз мүмкіндіктеріне қарай мәдени мұраны қорғау жөніндегі ұлттық қызметтерге жеткілікті қаражат беруге тиіс және қажет болған жағдайда жоғарыда аталған мақсаттар үшін қорлар құра алады.

15-бап

Осы Конвенция қатысушы мемлекеттерге өзара арнайы келісімдер жасауға немесе осы Конвенция мүдделі мемлекеттерде күшіне енгенге дейін шығарылған аумақтардан қандай да бір себептер бойынша әкетілген мәдени құндылықтарды қайтару туралы жасалған келісімдерді қолдануды жалғастыруға ешқандай кедергі жасамайды.

16-бап

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас конференциясына ол белгілеген мерзімде және нысанда осы Конвенцияны орындау мақсатында өздері қабылдаған заңнамалық және регламенттеуші ережелер мен басқа да шаралар, сондай-ақ осы салада өздері жинақтаған тәжірибе туралы мәліметтерді беретін мерзімді баяндамаларда хабарлайтын болады.

17-бап

1. Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымынан техникалық, атап айтқанда:

- (a) ақпарат пен ағартуға,
- (b) сарапшылардың консультациялары мен қызметтеріне,
- (c) үйлестіру мен ізгілік қызметтеріне қатысты жәрдем сұрай алады.

2. Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымы өз бастамасымен мәдени құндылықтарды заңсыз өткізуге қатысты мәселелер бойынша зерттеулер жүргізіп, монографиялар жариялай алады.

3. Осы мақсаттарда Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымы, сондай-ақ ынтымақтасуға кез келген құзыретті үкіметтік емес ұйымға жүгіне алады.

4. Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымы өз бастамасымен қатысушы мемлекеттерге осы Конвенцияны орындауға бағытталған ұсыныстар жасай алады.

5. Осы Конвенцияны қолдануға қатысты араларында келіспеушіліктер туындаған кемінде екі қатысушы мемлекеттің өтініші бойынша ЮНЕСКО олардың арасында келісімге қол жеткізу үшін өзінің ізгілік қызметтерін ұсына алады.

18-бап

Осы Конвенция ағылшын, испан, француз және орыс тілдерінде жасалды, әрі барлық төрт мәтіннің де тең күші бар.

19-бап

1. Осы Конвенция Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымына мүше мемлекеттердің өз конституцияларында көзделген тәртіппен ратификациялауына немесе қабылдауына жатады.

2. Ратификациялық грамоталар немесе қабылдау туралы актілер Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас директорына сақтауға тапсырылады.

20-бап

1. Осы Конвенцияға Ұйымның Атқарушы кеңесінен оған қосылуға шақыру алатын Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымының мүшесі болып табылмайтын кез келген мемлекет қосыла алады.

2. Қосылу туралы актіні Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас директорына сақтауға тапсыру жолымен жүзеге асырылады.

21-бап

Осы Конвенция өздерінің ратификациялау, қабылдау немесе қосылу туралы актілерін көрсетілген күні немесе ерте сақтауға тапсырған мемлекеттерге ғана қатысты үшінші ратификациялық грамотасын немесе қабылдау немесе қосылу туралы актісін сақтауға тапсырған күннен бастап үш айдан соң күшіне енеді. Конвенция басқа кез келген мемлекетке қатысты ол өзінің ратификациялау, қабылдау немесе қосылу туралы актісін сақтауға тапсырғаннан кейін үш айдан соң күшіне енеді.

22-бап

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер оның қолданысы өздерінің метрополияларының аумағына ғана емес, сыртқы қатынастар үшін өздері жауапты болатын аумақтарға да таралатынын мойындайды; олар, егер қажет болса, ратификациялау, қабылдау немесе қосылу кезінде немесе одан бұрын Конвенцияның осы аумақтардағы жүзеге асырылуын қамтамасыз ету үшін осы көрсетілген аумақтардың үкіметтерімен немесе құзыретті биліктерімен консультациялар өткізуге, сондай-ақ Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас директорын, Конвенция жүзеге асырылатын аумақтар туралы нотификациялауға міндеттенеді. Осы нотификация оны алғаннан кейін үш ай өткен соң күшіне енеді.

23-бап

1. Осы Конвенцияға қатысушы әрбір мемлекет өз атынан немесе сыртқы қатынастары үшін жауапты болған кез келген аумақтың атынан Конвенцияның күшін жоя алады.

2. Күшін жою Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас директорына тапсырылатын жазбаша актімен нотификацияланады.

3. Күшін жою туралы актіні алғаннан кейін он екі айдан соң күшін жою күшіне енеді.

24-бап

Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас директоры Ұйымға мүше мемлекеттерге, 20-бапта аталған Ұйымға мүше емес мемлекеттерге, сондай-ақ Біріккен Ұлттар Ұйымына 19 және 20-баптарда аталған ратификациялау, қабылдау немесе қосылу туралы барлық актілердің сақтауға тапсырылғаны туралы, сондай-ақ 22 және 23-баптарда көрсетілген нотификациялау және күшін жою туралы хабарлайды.

25-бап

1. Осы Конвенцияны Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас конференциясы қайта қарай алады. Алайда оның қайта қаралған мәтіні қайта қаралған Конвенцияның тараптары болатын мемлекеттерді ғана міндеттейді.

2. Егер Бас конференция осы Конвенцияны толық немесе ішінара қайта қараудың нәтижесінде жаңа конвенция қабылдаған болса және егер жаңа конвенцияда басқа нұсқаулар қамтылмаса, осы Конвенция қайта қаралған мәтіннен тұратын жаңа Конвенция күшіне енген күннен бастап ратификациялау, қабылдау немесе қосылу үшін жабық болады.

26-бап

Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының 102-бабына сәйкес осы Конвенция Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымы Бас директорының өтініші бойынша Біріккен Ұлттар Ұйымының Хатшылығында тіркеледі.

Куәландырылған көшірмесі

Біріккен Ұлттар Ұйымының Білім, ғылым және мәдениет мәселелері жөніндегі заң кеңесшісі

РҚАО-ның ескертпесі. Бұдан әрі Конвенцияның мәтіні ағылшын, испан және француз тілдерінде берілген.